

Antibioottiresistenssi

Euroopan parlamentin päätöslauselma 12. toukokuuta 2011 antibioottiresistenssistä

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon 22. toukokuuta 2008 antamansa päätöslauselman EU:n uudesta eläinten terveyttä koskevasta strategiasta vuosiksi 2007–2013¹,
- ottaa huomioon 5. toukokuuta 2010 antamansa päätöslauselman eläinten hyvinvoinnin toimintasuunnitelman 2006–2010 arvioinnista²,
- ottaa huomioon 17. marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/99/EY tiettyjen zoonoosien ja niiden aiheuttajien seurannasta sekä 17. marraskuuta 2003 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 2160/2003 salmonellan ja muiden tiettyjen elintarvikkeiden kautta tarttuvien tiettyjen zoonoosien aiheuttajien valvonnasta,
- ottaa huomioon Euroopan tautien ehkäisy- ja valvontakeskuksen (ECDC), Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen (EFSA), Euroopan lääkeviraston (EMA) sekä kehittymässä olevia ja vastikään havaittuja terveysriskejä käsittelevän tiedekomitean (SCENIHR) mikrobilääkeresistenssiä koskevan yhteisen lausunnon, jossa keskitytään zoonositartuntoihin, EFSA Journal 2009, 7(11):1372,
- ottaa huomioon 1. maaliskuuta 2011 komissiolle esitetyn suullisesti vastattavan kysymyksen (O-000048/2011 – B7-0304/2011) antibioottiresistenssistä,
- ottaa huomioon Maailman terveysjärjestön raportin ravinnoksi käytettävien eläinten rehussa käytettyjen mikrobilääkkeiden lääketieteellisistä vaikutuksista,
- ottaa huomioon päätöslauselmansa ehdotuksesta neuvoston suositukseksi mikrobilääkkeiden maltillisesta käytöstä lääketieteessä³,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 115 artiklan 5 kohdan ja 110 artiklan 2 kohdan,
- A. ottaa huomioon, että mikrobilääkeresistenssi on eläinten terveyteen liittyvä kysymys, joka vaikuttaa unionin karjatalousalaan etenkin niiden epäonnistuessa; ottaa huomioon, että monissa jäsenvaltioissa on jo annettu ohjeita mikrobilääkkeiden maltillisesta käytöstä, mikä on vähentänyt niiden käyttöä,
- B. ottaa huomioon, että karjatalousalalla (maidon, naudanlihan, sianlihan, siipikarjanlihan, kananmunien, lampaan- ja vuohenmaidon sekä lihan tuotannolla) on merkittävä rooli

¹ EUVL C 279 E, 19.11.2009, s. 89.

² EUVL C 81 E, 15.3.2011, s. 25.

³ EUVL C 112 E, 9.5.2002, s. 106.

unionin maataloudessa,

- C. ottaa huomioon, että karjankasvattajien tärkeimpänä tavoitteena on pitää karja terveenä ja tuottavana soveltaen maatalouden hyviä käytäntöjä (hygieniää, asianmukaista ruokintaa ja hoitoa, vastuullista eläinten terveydestä huolehtimista),
- D. ottaa huomioon, että karjankasvattajien toteuttamista toimenpiteistä huolimatta eläimet voivat sairastua ja tarvitsevat hoitoa,
- E. ottaa huomioon, että asianmukaisesti käytettyinä mikrobilääkkeet auttavat karjankasvattajia pitämään karjansa terveenä ja varmistamaan eläinten hyvinvoinnin,
- F. ottaa huomioon, että unionin karjanhoitoalan on voitava luottaa mikrobilääkehoitojen turvallisuuteen ja tehokkuuteen tulevaisuudessa,
- G. ottaa huomioon, että mikrobilääkkeiden antamisessa eläimille ja myös ihmisille on otettava huomioon potentiaalinen mikrobilääkeresistenssin vaara,
- H. toteaa, että huomattava osa mikrobilääkkeistä määrätään eläimille ja että mikrobilääkeresistenssi vaikuttaa sekä ihmisiin että eläimiin ja voi myös siirtyä sekä ihmisiltä eläimille että eläimiltä ihmisille; katsoo, että asia on todella laaja-alainen ja vaatii koordinoitua lähestymistapaa unionin tasolla,
- I. ottaa huomioon, että mikrobilääkeresistenssi ihmisillä johtuu usein antibioottilääkkeiden riittämättömistä annoksista, virheellisestä hoidosta ja patogeenien jatkuvasta altistumisesta mikrobilääkkeille sairaaloissa,
- J. ottaa huomioon, että mikrobilääkeresistenttejä geenejä sisältävien patogeenisten bakteerien leviäminen aiheuttaa erityistä vaaraa päivittäin eläinten kanssa tekemisissä oleville ihmisille, kuten karjankasvattajille ja maatalojen työntekijöille,
- K. ottaa huomioon, että eläinten pitäminen ahtaissa tiloissa edistää sairastumista; toteaa, että mikrobilääkkeiden epäasianmukaista käyttöä eläimillä voidaan yleisesti pitää resistenssin kehittymisen riskitekijänä, josta on seurauksia kansanterveydelle ja eläinten terveydelle,
- L. ottaa huomioon, että ei ole välttämättä kyllin selvää, mikä on eläinten, eläinperäisten elintarvikkeiden ja eläinten kasvatuksessa esiintyvien resistenttien bakteerien rooli mikrobilääkeresistenssin siirtymisessä ihmisiin ja siitä mahdollisesti aiheutuissa vaaroissa,
- M. ottaa huomioon, että mikrobilääkkeiden pitkään jatkuva käyttö määrinä, jotka eivät riitä parantamaan sairauksia, aiheuttaa yleensä suuremman mikrobilääkeresistenssin kehittymisvaaran ja/tai resistenssin voimistumista ja leviämistä koskevan vaaran kuin mikä aiheutuu lääkkeiden käytöstä sairauksien hoidossa,
- N. ottaa huomioon, että mikrobilääkkeiden käyttö määrinä, jotka eivät riitä parantamaan sairauksia, on EU:ssa kielletty,
- O. ottaa huomioon, että mikrobilääkkeiden vähäisempi käyttö alentaisi pitkällä aikavälillä

sekä karjankasvattajien että koko yhteiskunnan kustannuksia, edellyttäen että mikrobilääkkeiden tehokkuus säilyy,

- P. toteaa, että myös biosidien liiallinen ja virheellinen käyttö saattaa edistää mikrobilääkeresistenssin kehittymistä,
- Q. toteaa, että myös teuraseläinten ruhojen kemiallinen puhdistus saattaa edistää mikrobilääkeresistenssin kehittymistä,
- R. ottaa huomioon, että elintarvikkeista saattaa tulla mikrobilääkeresistenssin merkittävä levittäjä,
- S. toteaa, että myös muut kuin elintarviketuotantoon käytettävät eläimet, kuten lemmikkieläimet, voivat toimia resistenssigeenien varastona ja edistää resistenssin leviämistä, ottaen huomioon, että ihmisten sairauksien hoitoon tarkoitettuja mikrobilääkkeitä on saatettu käyttää alkuperäistarkoituksesta poikkeavalla tavalla,
- T. toteaa, että nykyaikainen karjanhoito ilman mahdollisuutta hoitaa sairauksia mikrobilääkkeillä vaikuttaa tällä hetkellä mahdottomalta ja että eläinten hyvä terveys ja mikrobilääkkeiden harkittu ja vastuullinen käyttö auttaisivat estämään mikrobilääkeresistenssin leviämistä,
- U. ottaa huomioon, että mikrobilääkeresistenssi eläimillä on erilaista eri lajeilla ja karjanhoidon eri muodoissa,
- V. ottaa huomioon, että Euroopan parlamentti korosti eläinten hyvinvoinnin toimintasuunnitelman 2006–2010 arvioinnista 5. toukokuuta 2010 antamassaan päätöslauselmassa eläinten terveyden ja kansanterveyden välistä yhteyttä ja kehotti komissiota ja jäsenvaltioita ratkaisemaan kasvavaksi ongelmaksi muodostuneen eläinten mikrobilääkeresistenssin vastuullisesti,
- W. ottaa huomioon erityisesti, että Euroopan parlamentti kehotti komissiota keräämään ja analysoimaan tietoja eläinlääkintätuotteista, myös mikrobilääkkeistä, ja pyrkimään siten varmistamaan, että tällaisia tuotteita käytetään tehokkaasti,

Yhteiset tiedonkeruutoimet

1. pitää myönteisenä komission ja sen virastojen pyrkimyksiä edistää alan yhteisiä tiedonkeruutoimia, erityisesti vuoden 2009 aloitetta perustaa eurooppalainen eläinten mikrobilääkkeiden käytön seurantajärjestelmä (ESVAC); pahoittelee, etteivät kaikki jäsenvaltiot ole vielä liittyneet ESVAC-verkostoon, ja kehottaa useampia maita liittymään siihen; kehottaa komissiota myöntämään ESVAC-verkostolle riittävät määrärahat sen tehtävien suorittamiseksi; kehottaa komissiota tarjoamaan viipymättä riittävän oikeudellisen kehyksen, jolla jäsenvaltiot valtuutetaan suorittamaan tiedonkeruuta tehokkaasti;
2. kehottaa komissiota pyrkimään siihen, että kerätyt tiedot ovat yhdenmukaisia ja vertailukelpoisia myös kolmansien maiden kuten Yhdysvaltojen keräämien tietojen kanssa;

3. myöntää, että eläinlääkkeiden myyntiä ja niiden käyttöä eläimillä koskevien vertailukelpoisten tietojen asianmukainen kerääminen ja analysointi on tärkeä ensimmäinen askel; korostaa tarvetta saada kokonaiskuva siitä, milloin, missä, miten ja millä eläimillä mikrobilääkkeitä nykyään todellisuudessa käytetään, ilman, että karjankasvattajille tai muille eläinten omistajille koituu ylimääräisiä taloudellisia ja hallinnollisia rasitteita;
4. painottaa, ettei pelkkä tietojen kerääminen riitä, sillä tiedot on myös analysoitava asianmukaisesti ja tulosten pohjalta on toteutettava tarvittavia käytännön toimia sekä EU:n että jäsenvaltioiden tasolla; katsoo, että tässä on otettava huomioon myös eläinlajien ja karjanhoidon muotojen erot;
5. toteaa, että tällaisia tietoja on tarkasteltava yhteyksissään, koska jäsenvaltioiden karjanhoidon käytännöt ja intensiivisyys ovat erilaisia;

Tutkimus

6. vaatii lisäämään tutkimusta mikrobilääkkeistä ja muista vaihtoehdoista (rokotuksista, biouhkien ehkäisystä, resistenssijalostuksesta) sekä näyttöön perustuvista menetelmistä eläinten tartuntatautien välttämiseksi ja valvomiseksi; korostaa tässä yhteydessä EU:n tutkimuksen puiteohjelmien merkitystä; korostaa myös, että on tärkeää kehittää karjanhoitojärjestelmiä, jotka vähentävät tarvetta määrätä mikrobilääkkeitä;
7. vaatii, että ihmisiin ja eläimiin liittyvien tutkimusresurssien koordinoitua parannetaan luomalla olemassa olevien tutkimuslaitosten verkosto;
8. kehottaa tutkimaan, mikä on eläinten, eläinperäisten elintarvikkeiden ja kestävien tuotantojärjestelmien – joihin sisältyvät vahvojen rotujen kasvatusta, eläinten pitkäikäisyys, parempi laumanhallinta, sairauksien varhainen ehkäiseminen, liikunta ja mahdollisuus vapaaseen laiduntamiseen sekä väljempiin tiloihin ja muihin olosuhteisiin, joilla varmistetaan eläinten biologisten tarpeiden täyttyminen – ja eläinten kasvatuksessa esiintyvien resistenssien bakteerien rooli mikrobilääkeresistenssin siirtymisessä ihmisiin ja siitä mahdollisesti aiheutuviin vaaroissa;

Seuranta ja valvonta

9. kehottaa kaikkia jäsenvaltioita seuraamaan ja valvomaan säännöllisesti ja järjestelmällisesti mikrobilääkeresistenssin esiintymistä sekä elintarviketuotantoon käytettävillä eläimillä että lemmikkieläimillä aiheuttamatta kuitenkaan ylimääräisiä taloudellisia ja hallinnollisia rasitteita karjankasvattajille, muille eläinten omistajille tai eläinlääkäreille; korostaa, että yhdenmukaisia tietoja muun muassa riskitekijöistä on oltava helposti saatavilla yhdessä portaalissa; korostaa, että tarvitaan jäsenvaltioiden vuosittaisia kertomuksia, joiden sisältämät tiedot antavat mahdollisuuden unionin laajuisiin vertailuihin;
10. vaatii, että elintarvike- ja eläinlääkintätoimiston ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen tulevissa talousarvioissa otetaan huomioon tarkastusten ja analyysien kasvanut tarve alalla;
11. kehottaa kaikkia sidosryhmiä tunnustamaan velvoitteensa ehkäistä

mikrobilääkeresistenssin kehittymistä ja leviämistä omalla toimialallaan, kuten eläinlääketieteessä tai karjankasvatuksessa;

12. ehdottaa, että indikaattoribakteerien (kuten koli- ja enterokokkibakteerien) mikrobilääkeresistenssin yhdenmukainen seuranta vakiinnutetaan tieteellisen lausunnon mukaisesti;

Antibioottien tehon säilyttäminen

13. painottaa, että lopullisena tavoitteena on säilyttää mikrobilääkkeet tehokkaana tautien torjumisen välineenä sekä eläimillä että ihmisillä, samalla kun mikrobilääkkeiden käyttö rajoitetaan välttämättömiin tarpeisiin;
14. vaatii, että mikrobilääkkeitä käytetään eläimillä maltillisesti ja vastuullisesti ja että eläinlääkäreille ja karjankasvattajille annetaan lisää tietoa, jotta voidaan minimoida mikrobilääkeresistenssin kehittyminen; kehottaa vaihtamaan parhaita käytäntöjä ja esimerkiksi hyväksymään mikrobilääkkeiden maltillista käyttöä koskevat suuntaviivat tärkeänä välineenä mikrobilääkeresistenssin kehittymisen torjumiseksi;
15. vaatii, että karjanhoidossa otetaan käyttöön mikrobilääkeresistenssin vaaran minimoivat hyvät käytännöt; korostaa, että näitä käytäntöjä on sovellettava erityisesti nuoriin eläimiin, jotka tuodaan yhteen useammalta karjankasvattajalta lisäten siten tartuntatautien vaaraa;
16. kehottaa jäsenvaltioita ja elintarvike- ja eläinlääkintätoimistoa huolehtimaan siitä, että mikrobilääkkeiden käyttöä kasvunestäjinä koskevan kiellon (2006) täytäntöönpanoa valvotaan paremmin;
17. kehottaa komissiota toteuttamaan toimia, joilla kielletään mikrobilääkkeiden käyttö kasvunestäjinä eläinten rehussa kansainvälisesti, ja ottamaan tämän asian esille kahdenvälisissä neuvotteluissa kolmansien maiden kuten Yhdysvaltojen kanssa;
18. kehottaa komissiota arvioimaan ja seuraamaan, miten jäsenvaltiot panevat täytäntöön ja soveltavat mikrobilääkkeitä koskevia unionin voimassa olevia säädöksiä;
19. kehottaa komissiota luomaan eläinten terveyttä koskevan EU:n strategian yhteyteen laajan monivuotisen toimintasuunnitelman mikrobilääkeresistenssin torjumiseksi; katsoo, että toimintasuunnitelmassa tulee ottaa huomioon kaikki eläinten terveyttä koskevaan EU:n strategiaan kuuluvat eläimet, lemmikkieläimet mukaan luettuina, sekä korostaa eläinten terveyden ja mikrobilääkkeiden käytön välistä loogista yhteyttä ja eläinten terveyden ja ihmisten terveyden välistä yhteyttä;
20. katsoo, että tähän strategiaan olisi sisällyttävä yksityiskohtainen katsaus erilaisiin tapoihin, joilla mikrobilääkkeitä käytetään ennaltaehkäisevästi, jotta voidaan ratkaista kiista siitä, mikä on rutiininomaista ja mikä hyväksyttävää ennaltaehkäisyä;
21. ottaa huomioon, että muista kuin märehäntijöistä peräisin olevaan prosessoituun eläinproteiiniin liittyy olennaisia eläinten terveyteen ja ravitsemukseen liittyviä etuja, jotka voivat merkittäväällä tavalla auttaa luomaan tasapainoisia ruokavaloita yksimahaisille eläimille, kuten viljelykaloille, ja samalla vähentämään

mikrobilääkkeiden käyttöä; pyytää komissiota poistamaan nykyiset rajoitukset sillä edellytyksellä, että varmistetaan elintarvikkeiden paras mahdollinen turvallisuus;

-
- ◦

22. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.